

عکس: شانا

ظرفیت ایران برای تبدیل شدن به قطب گازی منطقه

تبدیل شدن ایران به مرکز مبادلات (هاب) انرژی منطقه از اهداف اصلی دیپلماسی انرژی دولت سیزدهم به شمار می‌رود و در برنامه هفتم توسعه برآن تأکید شده است

انرژی

میانگین افزایش تولید گاز در ایران در سال‌های اخیر با وجود تحریم‌های ظالمانه سالانه ۵.۲ درصد بوده، در حالی‌که میانگین افزایش تولید گاز در جهان طی بازه زمانی یادشده، ۲.۵ درصد بوده است که این موضوع نشان می‌دهد افزایش تولید گاز کشور دو برابر میانگین جهانی بوده است. آخرین آمارهای معتبر بین‌المللی هم این واقعیت را نشان می‌دهد که تولید گاز طبیعی ایران از سال ۲۰۱۱ همواره روندی صعودی داشته و تحریم‌های غیرقانونی و فرامرزی آمریکا نتوانسته رشد تولید گاز در ایران را متوقف یا معکوس کند. به‌علاوه، در سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۲ تولید گاز طبیعی ایران به‌طور متوسط سالانه ۵.۲ درصد رشد کرده است که بیش از ۲.۵ برابر رشد میانگین جهانی طی این دوره بوده است. از سوی دیگر، اهداف وزارت نفت در دولت سیزدهم یاد می‌شود. هم‌اکنون سه میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه نفت و یک میلیارد مترمکعب گاز خام در حال تولید است. در دولت سیزدهم ۵۰ طرح جدید به ارزش ۴۸ میلیارد دلار در صنعت نفت و گاز کشور تعریف شده که نمره این تلاش‌ها رشد ۲۵.۶ درصد گروه صنعت نفت و گاز از درآمدهای

کشور است که این رشد بی‌سابقه بوده است. سیدابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور در هفتمین نشست مجمع سران کشورهای صادرکننده گاز (جی‌ئی‌سی‌اف) در الجزایر با اشاره به ظرفیت‌های صنعت گاز ایران اظهار کرد که ظرفیت‌های ایجادشده در صنعت گاز ایران زمینه مناسبی برای کشورهای عضو مجمع در حوزه بالادستی و پایین‌دستی گاز طبیعی و تجارت آن ایجاد کرده و افزوده که صنعت گاز ایران با اتکا به سرمایه انسانی متخصص و کوله‌باری از تجارب ارزنده در توسعه زیرساخت‌ها، همچنین در چهارچوب شراکت راهبردی با شرکای صنعتی توانمند و شرکت‌های دانش‌بنیان، مصمم‌تر از همیشه، ارزش‌آفرین و تأثیرگذار در عرصه خدمت به کشور به پیش می‌رود. این صنعت در سیر تحول خود نتوانسته با شکستن مرزهای دانش، زنجیره ساخت، نصب و راه‌اندازی مدرن‌ترین و پیچیده‌ترین تجهیزات را به‌طور کامل بومی‌سازی کند. هم‌اکنون صنعت گاز در حوزه مهندسی و توسعه با تجربه احداث پیچیده‌ترین شبکه انتقال گاز جهان، توانسته با هدایت هدفمند شرکت‌های سازنده، تجهیزات

به‌کاررفته در تأسیسات تقویت فشار گاز را بومی‌سازی کند که دستیابی به این موفقیت در شرایط تحریم بوده است. جواد اوجی، وزیر نفت اعلام کرده است که ایران به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین دارندگان ذخایر اثبات‌شده گاز طبیعی جهان و از بزرگ‌ترین دارندگان شبکه توزیع داخلی گاز طبیعی دنیا برای هرگونه همکاری در بخش‌های اکتشاف، حفاری، توسعه بهره‌برداری و توزیع گاز طبیعی آمادگی دارد. تازه‌ترین آمارهای معتبر بین‌المللی نیز این واقعیت را نشان می‌دهد که تولید گاز طبیعی ایران از سال ۲۰۱۱ همواره روندی صعودی داشته و تحریم‌های غیرقانونی و فرامرزی آمریکا نتوانسته رشد تولید گاز در ایران را متوقف یا معکوس کند. در شرایط فعلی ۲۳ پالایشگاه گازی با ظرفیت برداشت روزانه یک میلیارد مترمکعب فعالیت می‌کند که در ایام سرد سال رکورد تزریق ۸۵۶ میلیون مترمکعب گاز شیرین به شبکه سراسری ثبت شده و با وجود هوای سرد تأمین گاز پایداری در کشور داشتیم و در هیچ منطقه‌ای قطعی گاز ایجاد نشد. اما چرا باید ایران به قطب منطقه تبدیل شود؟

دراهمیت و ضرورت تبدیل شدن ایران به قطب انرژی منطقه، در وهله نخست می‌توان به کاهش اهمیت نفت و افزایش سهم گاز در سبد مصرف انرژی جهان اشاره کرد. پیشتر ایران با صادرات نفت، علاوه بر کسب درآمد اقتصادی، به‌دنبال ایجاد تعادلی سیاسی - امنیتی در جهان برای توسعه خود بود، اما با روند کاهشی مصرف نفت اروپا، افزایش عرضه نفت ایالات متحده و پدید آمدن تحریم، غرب به‌مرور نیازمندی خود به نفت کشورهای خاورمیانه به‌خصوص ایران را کاهش داد. دومین مورد از اهمیت راهبردی پیشنهادی قطب انرژی، استفاده از موقعیت جغرافیایی ایران است. جایگاه جغرافیایی کشور ایران و نیز قرارگیری بین کشورهای دارنده ذخایر بزرگ گاز و نفت، همچنین قرارگیری بین بازارهای بزرگ انرژی در شرق و غرب خود، امتیاز ویژه‌ای برای کشور محسوب می‌شود که تبدیل شدن به هاب انرژی منطقه به شکل مناسبی از این مزیت استفاده می‌کند. سومین اهمیت این راهبردی نیز ایجاد درهم‌تنیدگی سیاسی - اقتصادی - امنیتی با کشورهای همسایه و ایجاد وابستگی متقابل بین ایران و این کشورها و در نتیجه کاهش

تحریم‌پذیری است. این موضوع در ناتوانی ایالات متحده در تحریم گاز ایران از سوی ترکیه و عراق در دو دور اخیر تحریم‌ها قابل مشاهده است. در همین زمینه مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در گزارشی که شهریورماه منتشر کرد به مسائل راهبردی تبدیل شدن ایران به مرکز مبادلات انرژی منطقه اشاره و اظهار کرده است: برای تبدیل شدن به هاب انرژی منطقه، ایران چهار ابزار در اختیار دارد که عبارتند از: تجارت نفت، تجارت گاز طبیعی، تجارت فرآورده‌های نفتی و تجارت برق. در مجموع با توجه به ایجاد وابستگی بالای سیاسی و اقتصادی، روند صعودی تقاضای گاز در دهه‌های پیش‌رو، حساسیت محل مصرف، قراردادهای بلندمدت و ظرفیت کم ارزش افزوده، تجارت گاز مناسب‌ترین گزینه برای دیپلماسی انرژی و تبدیل ایران به هاب انرژی منطقه به‌شمار می‌رود و سه مورد دیگر به‌عنوان مکمل این رویکرد باید به کار گرفته شوند. براساس این گزارش، کشور باید گاز مازاد کشورهای منطقه از جمله روسیه و ترکمنستان را خریداری و از طرف دیگر گاز واردشده را به‌همراه بخشی از گاز تولیدی خود به کشورهای متقاضی گاز در منطقه صادر کند. بررسی ظرفیت‌های تجارت گاز در منطقه بویژه پس از تحولات اخیر منطقه، نشان می‌دهد ایران می‌تواند در میان‌مدت پنج‌ساله به واردات حداقل ۳۰ میلیارد مترمکعب و صادرات حداقل ۶۰ میلیارد مترمکعب در سال دست یابد. فراموش نکنیم که طبق تازه‌ترین گزارش چشم‌انداز جهانی گاز، سهم این سوخت پاک در سبد انرژی جهان در سال ۲۰۵۰ میلادی ۳۶ درصد افزایش می‌یابد، اگرچه این رقم هنوز با سهم بالقوه و ظرفیت گاز فاصله دارد و حتی می‌تواند تا ۳۰ درصد نیز افزایش یابد اما همین مقدار نیز بخوبی نشان می‌دهد که گاز برای بسیاری از اقتصادهای جهان، یک انرژی مقرون‌به‌صرفه، ایمن و قابل اتکا است. جواد اوجی وزیر نفت اعلام کرده است که ایران به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین صاحبان ذخایر اثبات‌شده گاز جهان و از بزرگ‌ترین دارندگان شبکه توزیع داخلی گاز طبیعی، برای هرگونه همکاری با همه کشورهای عضو در بخش‌های اکتشاف، حفاری، توسعه، بهره‌برداری و توزیع گاز طبیعی بویژه انجام سرمایه‌گذاری‌های مشترک، سوآپ گاز طبیعی، همکاری در زمینه چهارچوب قراردادهای گاز، توسعه و صدور خدمات فنی - مهندسی، انتقال دانش و توسعه منابع انسانی متخصص آمادگی دارد، همچنین ایران در زمینه گسترش شبکه خطوط لوله داخلی و توسعه جایگاه‌های عرضه سی‌ان‌جی تجربه‌های فنی و اقتصادی موفق دارد که می‌تواند در اختیار کشورهای عضو مجمع قرار دهد.

تحریم‌پذیری است. این موضوع در ناتوانی ایالات متحده در تحریم گاز ایران از سوی ترکیه و عراق در دو دور اخیر تحریم‌ها قابل مشاهده است. در همین زمینه مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در گزارشی که شهریورماه منتشر کرد به مسائل راهبردی تبدیل شدن ایران به مرکز مبادلات انرژی منطقه اشاره و اظهار کرده است: برای تبدیل شدن به هاب انرژی منطقه، ایران چهار ابزار در اختیار دارد که عبارتند از: تجارت نفت، تجارت گاز طبیعی، تجارت فرآورده‌های نفتی و تجارت برق. در مجموع با توجه به ایجاد وابستگی بالای سیاسی و اقتصادی، روند صعودی تقاضای گاز در دهه‌های پیش‌رو، حساسیت محل مصرف، قراردادهای بلندمدت و ظرفیت کم ارزش افزوده، تجارت گاز مناسب‌ترین گزینه برای دیپلماسی انرژی و تبدیل ایران به هاب انرژی منطقه به‌شمار می‌رود و سه مورد دیگر به‌عنوان مکمل این رویکرد باید به کار گرفته شوند. براساس این گزارش، کشور باید گاز مازاد کشورهای منطقه از جمله روسیه و ترکمنستان را خریداری و از طرف دیگر گاز واردشده را به‌همراه بخشی از گاز تولیدی خود به کشورهای متقاضی گاز در منطقه صادر کند. بررسی ظرفیت‌های تجارت گاز در منطقه بویژه پس از تحولات اخیر منطقه، نشان می‌دهد ایران می‌تواند در میان‌مدت پنج‌ساله به واردات حداقل ۳۰ میلیارد مترمکعب و صادرات حداقل ۶۰ میلیارد مترمکعب در سال دست یابد. فراموش نکنیم که طبق تازه‌ترین گزارش چشم‌انداز جهانی گاز، سهم این سوخت پاک در سبد انرژی جهان در سال ۲۰۵۰ میلادی ۳۶ درصد افزایش می‌یابد، اگرچه این رقم هنوز با سهم بالقوه و ظرفیت گاز فاصله دارد و حتی می‌تواند تا ۳۰ درصد نیز افزایش یابد اما همین مقدار نیز بخوبی نشان می‌دهد که گاز برای بسیاری از اقتصادهای جهان، یک انرژی مقرون‌به‌صرفه، ایمن و قابل اتکا است. جواد اوجی وزیر نفت اعلام کرده است که ایران به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین صاحبان ذخایر اثبات‌شده گاز جهان و از بزرگ‌ترین دارندگان شبکه توزیع داخلی گاز طبیعی، برای هرگونه همکاری با همه کشورهای عضو در بخش‌های اکتشاف، حفاری، توسعه، بهره‌برداری و توزیع گاز طبیعی بویژه انجام سرمایه‌گذاری‌های مشترک، سوآپ گاز طبیعی، همکاری در زمینه چهارچوب قراردادهای گاز، توسعه و صدور خدمات فنی - مهندسی، انتقال دانش و توسعه منابع انسانی متخصص آمادگی دارد، همچنین ایران در زمینه گسترش شبکه خطوط لوله داخلی و توسعه جایگاه‌های عرضه سی‌ان‌جی تجربه‌های فنی و اقتصادی موفق دارد که می‌تواند در اختیار کشورهای عضو مجمع قرار دهد.

تحریم‌پذیری است. این موضوع در ناتوانی ایالات متحده در تحریم گاز ایران از سوی ترکیه و عراق در دو دور اخیر تحریم‌ها قابل مشاهده است. در همین زمینه مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در گزارشی که شهریورماه منتشر کرد به مسائل راهبردی تبدیل شدن ایران به مرکز مبادلات انرژی منطقه اشاره و اظهار کرده است: برای تبدیل شدن به هاب انرژی منطقه، ایران چهار ابزار در اختیار دارد که عبارتند از: تجارت نفت، تجارت گاز طبیعی، تجارت فرآورده‌های نفتی و تجارت برق. در مجموع با توجه به ایجاد وابستگی بالای سیاسی و اقتصادی، روند صعودی تقاضای گاز در دهه‌های پیش‌رو، حساسیت محل مصرف، قراردادهای بلندمدت و ظرفیت کم ارزش افزوده، تجارت گاز مناسب‌ترین گزینه برای دیپلماسی انرژی و تبدیل ایران به هاب انرژی منطقه به‌شمار می‌رود و سه مورد دیگر به‌عنوان مکمل این رویکرد باید به کار گرفته شوند. براساس این گزارش، کشور باید گاز مازاد کشورهای منطقه از جمله روسیه و ترکمنستان را خریداری و از طرف دیگر گاز واردشده را به‌همراه بخشی از گاز تولیدی خود به کشورهای متقاضی گاز در منطقه صادر کند. بررسی ظرفیت‌های تجارت گاز در منطقه بویژه پس از تحولات اخیر منطقه، نشان می‌دهد ایران می‌تواند در میان‌مدت پنج‌ساله به واردات حداقل ۳۰ میلیارد مترمکعب و صادرات حداقل ۶۰ میلیارد مترمکعب در سال دست یابد. فراموش نکنیم که طبق تازه‌ترین گزارش چشم‌انداز جهانی گاز، سهم این سوخت پاک در سبد انرژی جهان در سال ۲۰۵۰ میلادی ۳۶ درصد افزایش می‌یابد، اگرچه این رقم هنوز با سهم بالقوه و ظرفیت گاز فاصله دارد و حتی می‌تواند تا ۳۰ درصد نیز افزایش یابد اما همین مقدار نیز بخوبی نشان می‌دهد که گاز برای بسیاری از اقتصادهای جهان، یک انرژی مقرون‌به‌صرفه، ایمن و قابل اتکا است. جواد اوجی وزیر نفت اعلام کرده است که ایران به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین صاحبان ذخایر اثبات‌شده گاز جهان و از بزرگ‌ترین دارندگان شبکه توزیع داخلی گاز طبیعی، برای هرگونه همکاری با همه کشورهای عضو در بخش‌های اکتشاف، حفاری، توسعه، بهره‌برداری و توزیع گاز طبیعی بویژه انجام سرمایه‌گذاری‌های مشترک، سوآپ گاز طبیعی، همکاری در زمینه چهارچوب قراردادهای گاز، توسعه و صدور خدمات فنی - مهندسی، انتقال دانش و توسعه منابع انسانی متخصص آمادگی دارد، همچنین ایران در زمینه گسترش شبکه خطوط لوله داخلی و توسعه جایگاه‌های عرضه سی‌ان‌جی تجربه‌های فنی و اقتصادی موفق دارد که می‌تواند در اختیار کشورهای عضو مجمع قرار دهد.

تومان پروژه بهینه‌سازی در بخش‌های مختلف صنعت نفت تعریف شده است. وی اظهار کرد: این حساب در بودجه سال ۱۴۰۳ و برنامه هفتم مورد تأکید بوده است و سال آینده هم ادامه خواهد یافت.

تومان پروژه بهینه‌سازی انرژی در کشور گفت: در بودجه سال ۱۴۰۲ حدود ۳۰ هزار میلیارد تومان به این حساب اختصاص یافت و دبیرخانه این حساب ایجاد و آیین‌نامه‌ها و دستورعمل‌ها تدوین شد و در مجموع ۱۶ هزار میلیارد

اخبار

پرشدهای سدهای کشور به ۴۶ درصد رسید

خلیج‌فارس و دریای عمان پربرابرترین حوضه کشور در هفته جاری حوضه آبریز خلیج‌فارس و دریای عمان با مقدار میانگین ۵.۴ میلیارد و بیشینه نقطه‌ای ۵۷ میلیارد مترمکعب حوضه کشور در هفته جاری خواهد بود. برای هفته جاری (۱۲ الی ۱۸ اسفند) وقوع بارش‌ها به‌طور پراکنده برای بیشتر نقاط کشور به‌جز شمال شرق کشور پیش‌بینی می‌شود. در این مناطق کشور مقادیر تجمعی بارش تا ۲۵ الی ۵۰ میلیارد پیش‌بینی شده است.

بر اساس تقسیمات حوضه‌های درجه ۱ کشور، حوضه آبریز خلیج‌فارس و دریای عمان با مقدار میانگین ۵.۴ میلیارد و بیشینه نقطه‌ای ۵۷ میلیارد پربرابرترین حوضه کشور در هفته جاری خواهد بود.

همچنین حوضه آبریز قره‌قوم با مقدار میانگین ۱/۸ میلیارد و بیشینه نقطه‌ای ۵/۸ میلیارد کم‌باران‌ترین حوضه درجه ۱ کشور است.

بر پایه این گزارش از میان حوضه‌های درجه ۲ کشور، حوضه کارون بزرگ با متوسط بارش ۹.۳ میلیارد و بیشینه بارش ۴۹.۷ میلیارد پربرابرترین حوضه درجه‌دو کشور است. از میان استان‌های کشور، استان خوزستان و چهارمحال بختیاری با بارش تجمعی معادل ۲۵-۵۰ میلیارد در هفته جاری پر بارش‌ترین استان‌های کشور خواهند بود.

آب شرب ۲۰۰ روستای

درگیر سیل سیستان و بلوچستان وارد مدار شد

مدیرعامل شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور گفت: شبکه آب ۲۰۰ روستا که در جریان سیل اخیر به‌صورت کامل قطع شده بود، وارد مدار شد.

هاشم امینی با بیان اینکه از مجموع ۵۲۰ روستا، طبق برآورد انجام شده ۱۷۶ روستا در استان سیستان و بلوچستان دچار مشکل و قطعی آب شدند، افزود: با تلاش همکاران از ابتدای وقوع سیلاب و مهیا کردن شرایط برای رفع آسیب‌ها تاکنون شبکه آب ۱۴۲ روستای این مناطق وارد مدار شده است.

وی با اشاره به وضعیت سایر شهرستان‌های درگیر سیل سیستان و بلوچستان، گفت: در ۱۰ شهرستان استان شامل قصرند، نیک‌شهر، زرآباد، کنارک، ایرانشهر، سوران، مهرستان، سراوان، گلشن و دلگان تأسیسات آب ۶۵ روستا دچار آسیب شد که از این تعداد شبکه آب ۶۰ روستا احیا و در روستاهای باقی‌مانده در ۲۴ ساعت آینده شبکه آب پایدار خواهد شد.

امینی با اشاره به اینکه در جنوب استان سیستان و بلوچستان ۱۱۰۰ کیلومتر خطوط و شبکه انتقال به‌طور کامل زیر آب‌رفته و آسیب‌جدی به این خطوط وارد شده است ادامه داد: از ابتدای بارش‌ها ارائه خدمات آبرسانی در ۲۴۱ روستا به‌دلیل وقوع سیلاب سهمگین دچار اختلال شد که تاکنون مشکل آب ۲۰۰ روستا مرتفع و بقیه روستاها نیز بزودی و تا آخر امشب وارد مدار بهره‌برداری خواهند شد.

مدیرعامل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت گفت: با کاهش ۵۰ درصدی شدت مصرف انرژی در کشور، سالانه ۸۰ میلیارد دلار درآمد برای کشور ایجاد خواهد شد. حسین آئینکی با اشاره به اینکه در تولید نفت و گاز امسال رکوردهای تازه ثبت شد، افزود: اهداف صادراتی نیز تا حد قابل توجهی محقق شد و در انتقال و توزیع گاز و فرآورده‌های نفتی نیز عملکرد مناسبی داشتیم. وی با اشاره به اینکه مسابقه‌ای که در تولید و مصرف شکل گرفته است به نفع تولید نیست و مصرف به‌شدت افزایش می‌یابد، گفت: شدت مصرف انرژی در ایران بسیار بالا و بیش از ۲ برابر میانگین جهانی است و

صنعت خودرو به کاهش مصرف انرژی توجهی نمی‌کند

مشخص باشد.

وی با اشاره به اینکه شدت مصرف انرژی در ایران دو برابر میانگین جهانی است، افزود: از همین رو برای آتکه در آینده در امنیت انرژی با چالش روبه‌رو نشویم باید برای ناترازی انرژی کشور فکری کنیم. مدیرعامل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت ادامه داد: امروز بهینه‌سازی مصرف انرژی نه تنها یک انتخاب، بلکه ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است. آئینکی با تأکید بر اینکه اقدام‌هایی در کشور برای مهار مصرف انرژی برنامه‌ریزی شده است، گفت: پیشنهاد برنامه ملی مدیریت مصرف انرژی را مطرح کردیم تا سهم هر کدام از صنایع در بخش‌های مختلف کاهش مصرف

برای تولید و خدمات بیش از ۲ برابر دنیا انرژی مصرف می‌کنیم و این شدت رو به افزایش است. وی افزود: برخی توجهی نمی‌کنند که تولید ناخالص داخلی پایین است و این موضوع شدت مصرف انرژی را افزایش می‌دهد، در حالی که در برنامه‌های کنونی نیز به کاهش شدت مصرف انرژی در بخش‌های مختلف مانند ساختمان، صنعت و حمل و نقل مصرف انرژی توجه ندارند. مدیرعامل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت ادامه داد: به‌عنوان نمونه در صنعت خودرو بیشتر برنامه‌ها متمرکز بر تیراژ تولید و قیمت است و به کاهش مصرف توجهی نمی‌شود و تمرکز بر مدیریت مصرف انرژی وجود ندارد.